

Sygn. akt I UK 455/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania G.J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 lipca 2017 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w T. rozpoznawał odwołanie G.J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w T. w przedmiocie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Ustalił, że ubezpieczony przez ponad 15 lat wykonywał pracę w szczególnych warunkach, pracując między innymi w Kółku Rolniczym w S. na stanowisku kierowcy ciągnika rolniczego. W rezultacie Sąd pierwszej instancji wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał wnioskodawcy prawo do wcześniejszej emerytury.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2016 r. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia dokonał wszechstronnej i wielowątkowej wykładni normy zawartej w wykazie A, dziale VIII, poz. 3, do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególnym charakterze. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że wykonywana przez wnioskodawcę praca kierowcy ciągnika, ze względu na narażenie oddziaływania szkodliwych czynników (wibracje, hałas, spaliny, pozycja ciała, zmienne warunki klimatyczne, wysiłek fizyczny), mimo, że nie była wykonywana w przedsiębiorstwie transportowym, ze względu na swoją specyfikę była zbliżona z pracą kierowcy ciągnika w transporcie drogowym. W konsekwencji, uznał, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, że okres zatrudnienia w Kółku Rolniczym może być uznany za realizowany w szczególnych warunkach w rozumieniu poz. 3, dział VIII, wykazu A, do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Skargę kasacyjną wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oparł się na zarzucie naruszenia art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 i poz. 3 w wykazie A dział VIII rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

W ocenie organu rentowego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, wymagające wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie. Zachodzi bowiem wątpliwość jak należy interpretować przepisy § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz w poz. 3, dział VIII w wykazie A do rozporządzenia, w sytuacji gdy odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika rolniczego w Kółku Rolniczym. Tym samym rozstrzygnięcia wymaga kwestia, czy wykonywanie ciągnikiem rolniczym typowych prac polowych bez transportowania rzeczy może być zakwalifikowane jako praca kierowców ciągników w transporcie i łączności w rozumieniu przepisu zawartego w poz. 3, dział VIII, wykaz A do rozporządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełnia wymogów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania merytorycznego.

Uruchomienie nadzwyczajnej procedury kasacyjnej występuje wówczas, gdy potrzeba wykładni przepisu wynika z rozbieżności w orzecznictwie albo poważnych wątpliwości interpretacyjnych. Oznacza to, że art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ma zastosowanie wówczas, gdy sądy odmiennie postrzegają przekaz normatywny albo, gdy jest on niejasny. W takim przypadku Sąd Najwyższy, działając w interesie publicznym, realizując funkcję z art. 1 pkt 1 lit. a ustawy o Sądzie Najwyższym, podejmuje działania zmierzające do wypracowania jednolitego stanowiska. Nie wystarczy zatem stwierdzić, że sądy powszechne różnie kwalifikują okres pracy w charakterze kierowcy ciągnika, trzeba jeszcze wskazać motywy tej rozbieżności. Elementu tego zabrakło w skardze kasacyjnej organu rentowego.

Pozostając w tym samym nurcie rozważań, niezbędne jest podkreślenie, że powołanie się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ma sens wówczas, gdy sporna tematyka jest nowa albo w orzecznictwie Sądu Najwyższego doszło do rozbieżności. Strzeżenie interesu publicznego przy rozpoznawaniu skarg kasacyjnych nie polega bowiem na korygowaniu przez Sąd Najwyższy każdego wadliwego orzeczenia (tę funkcję spełniają zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania), lecz na stworzeniu takich warunków jurysdykcyjnych, aby wszystkie inne sprawy wnoszone do sądów powszechnych były przez te sądy trafnie rozstrzygane, to jest aby orzecznictwo było jednolite i oparte na prawidłowej wykładni prawa (T. Ereciński, *Środki zaskarżenia*, w: *System Prawa Procesowego Cywilnego*, Tom III, cz. 2, red. T. Erecińskiego, Warszawa 2013 r., s. 979). Spojrzenie z tego punktu widzenia, przy uwzględnieniu dotychczasowego bogatego orzecznictwa, uświadamia, że wątpliwości interpretacyjne, na które powołuje się organ rentowy, zostały już dostatecznie, a przede wszystkim jednolicie, wyjaśnione. Aby upewnić się w tym przekonaniu wystarczy zapoznać się z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2016 r., I UK 218/15, LEX nr 2108499, w którym zebrano i omówiono dotychczasowy dorobek orzecniczy. Oznacza to, że wobec utrwalonej i jednolitej linii orzecniczej, wypracowanej przez Sąd Najwyższy, nie zachodzą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Analizując rozważania Sądu drugiej instancji, można też stwierdzić, że poglądy wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku korespondują z poglądem Sądu Najwyższego. Zakłada on bowiem, że w niektórych przypadkach prace polowe traktorzystów, ze względu na podobieństwo

ich szkodliwości i uciążliwości dla organizmu, mogą być kwalifikowane jako prace w transporcie, choć formalnie statusu takiego nie posiadają. W rezultacie, w sprawie nie występuje również zagadnienie prawne o charakterze istotnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z przywołanych względów Sąd Najwyższy zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

as